

Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatae, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§.12. Mea doctrina &c. Dicit hoc secundum quod Deus est, eo modo quo declarat D. Aug. & secundum quod homo, eo modo quo sponsa varijs figuris, & D. Ambros. de tunica inconsutili.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-53104](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-53104)

Yf. 33. 9.
 1. Theſſal.
 4. 11.

adferre poſſunt quiete laudi ſuadet David: *Vacante & videte, quomam ſuavis eſt Dñs.* Audi hortantem & precantem Apoſtolum: *Obſecro vos fratres, ut quieti ſitis, & veſtrum negotium agatis.* Dic mihi, Domine cur Sancta ſacramenta non frequentas, tam tardus ad confeſſionem, ita tardus ad communionem? Domine, mille diſtrahor occupationibus, ut illis me nequeam expedire, & familiae meae labores in tantum exerceverint, ut eos perſuadere ſit impoſſibile. Porro hoc idem tibi inculco: cum enim laborum mortum tantus ſit emulus, & curae tuae multiplicatae ſunt nimis:

(a) *nunda*
ſe coſta.

Sap. 2. 1.

illo indiges adminiculo (a); quanto enim gravius curis pondere premitur, tanto necesse est oleo rotas mungi copioſiori. O ſtultos, & ſine ratione capti! Non recte exigentes (inquit Spiritus S.) illi qui nicebant, quia vitae tempus modicum eſt, illud volebant integrum vanis dare voluptatibus. *Exiguum eſt cum radio eſt tempus vite noſtra: venite fruamur bonis, &c.* Imo hoc ipſum te condemnat: cum enim tam brevis ſit, non hoc illis diſlapidandum, ſed illis inſudandum, ad quae tibi à Deo concedi uti: atque ex illo principio confequentia cum Apoſtolo cſcienda contraria. *Hoc itaque dico fratres, tempus brevis eſt, reliquum eſt, ut & qui habent uxores, tanquam non habentes ſint, &c. & qui gaudent, tanquam non gaudentes, & qui emunt, tanquam non poſſidentes, &c. praeſertim enim figura huius mundi.*

1. Cor. 7.
 29.

§. 12. *Mea doctrina. &c.* Dicit hoc ſecundum quod Deus eſt, eo modo quo declarat D. Aug. & ſecundum quod homo, eo modo quo ſponſa varijs figuris, & D. Ambroſ. de tunicâ inconfuſiſ.

31

Ceterum videamus quid Dominus reſpondeat: *Mea doctrina non eſt mea ſed eius qui miſit me.* Sententia haec ſupra modum ſuas patitur difficultates tamque intricata S. Patris tribus viſa eſt, ut D. Auguſtinus quamo e. m. profundius perſcrutabatur, tanto difficilius intricabatur; unde non ſolum ſolum attentionem ab audientibus expoſcit, ſed praecipue orationum ſuffragia, quibus Deum deprecemur, illi lucē inſundat, ut illam cum intelligat, tunc explanet. Idem facit D. Chryſoſt ac venerabilis Beda. Prima haec occurrit difficultas, ex mente D. Aug. quod cum Ho. 40. in tam pauca ſint verba ſalvatoris, ſibi videntur *leam. T. 3.* contradicere, & ipſemet quod prius dixerat: *in hunc* vocare, imo ſibi ipſi repugnare. *Non dixit, iſta do-*
locum.

*Doctrina non eſt mea, ſed mea doctrina, non eſt mea. Quam dixit ſuam, tandem dicit non ſuam. Quomodo idem euſdem poſſe eſſe & non eſſe? Quare D. Chryſoſto. nulla eſt apud Philoſophos verior propoſitio, quam ea quae eſt identica: Ego ſum ego: Petrus eſt Petrus, & per confequens nulla falſior, quam quae hanc negat identicâ. q. de ego non ſum ego: album non eſt album; & talis quaeque haec videtur: *Mea doctrina non eſt mea.* Secundam difficultatem perpendit D. Chryſoſt. in eo quod Dominus addit: *Sed eius qui miſit me, Domine, nome tu dixiſti: Omnia mihi tradita ſunt à Patre meo.* Et iterum dñi Patrem alloqueris ſic ais: 19. *Omnia mea tua ſunt & tua mea ſunt.* Si igitur Ioa. 17. 17 iſta doctrina Patris eſt, eadem ratione inferre debueras, & mea eſt, & non id quod infero, ad circo non eſſe tñâ, quia Patris eſt. Inſuper ea de cauſa perſidus haereticus Arius haec ſibi ſententiam aſſumpſit, ut errorem ſuum mordaciter aſſereret, quod filius minor eſſet Patre, & eſſe haberet, ab eo diuerſum ſubſtantiam diſtinctam & naturam; teſtibus D. Amb & D. Aug. Licet ad horum Lib. 2. de verborum expoſitionem egregios plane S. Pat. ſide ca 4. tres conceptus exponat, & mirabiles producant & 1. c. 2. interpretationes; omnes tamen ad duas renocâ. Lib. 1. c. 2. tur. quae ſtylo ſubtiliori proſequitur D. Auguſt. 2. de Trin. ſupponens operoſas eſſe, quâs Chriſtus dixit de Lib. 1. de ſe, ſententia: in dubium enim vocari poteſt, an Trinit. loquatur de ſeipſo in quantum Deus eſt, vel in 1. 1. quantum homo: praeterea autem, quod ſi utro. Sententiae que modo poſſunt intelligi, praſtat, ut utro. Chriſti de que modo exponatur. Et talis, inquit, haec eſt: ſe duplici *Mea doctrina, non eſt mea:* Explicantem hanc au. modo diam s. Auguſtinum. *Sunt quaedam in libro ſan. explican. tū ita poſita, ut ambiguum ſit, quomam referentur. da ſint, utrum ad illud, quo propter aſſumptam D. Auguſt. creaturam minor eſt filius, an ad illud, quo quantum Tom. 3. aequalis, tamen quia de Patre ſit, indicatur. Et nihil quidem ſic videtur, ſi eo modo ambiguum eſt, ut explicari diſcernique non poſſit, ex utraque regula ſine periculo poſſe intelligi ſicut eſt quod ait. *Mea doctrina non eſt mea, ſed eius qui miſit me.* Nam ex forma ſerui poteſt accipi & ex forma Dei, in qua ſic eſt Patri aequalis, ut tamen de Patre ſit.**

Hic igitur primus eſt ſenſus, ut loqui cenſetur. III. Chriſtus in quantum filius Dei naturalis, ve. Explica. tur haec litque verbis illis profundū S. S. Trinitas indicare. ſententia le, & hoc verè ſuum eſt porro non hoc habeat à ſe forma ſemetipſo, ſed à Patre per æternam ſibi commun. Dei. nicatum generationem. Idem de diuina eius ſentimus ſcientia: eius eſt, verum illam à ſeipſo non habet ſed à Patre accepit, de quo procedit:

In

D. Avv. In Dei quippe forma (docet D. Aug.) sicut non est
 Lib. 1. de aliud filius, aliud vita eius, aliud doctrina eius, sed
 Trinit. ipsa doctrina filius est: ac per hoc sicut id quod dicitur
 Tom. 8. est: Dedit filio vitam non aliud intelligitur, quam
 genuit filium, qui est vita: sic etiam cum dicitur:
 Dedit filio doctrinam, bene intelligitur, genuit filium,
 qui est doctrina, ut quod dicitur est: Mea doctrina
 non est mea, sic intelligitur ut dicitur sit: Ego non
 sum à me ipso, sed ab illo, qui misit me. Quia doctri-
 na Patris, Quærit idè D. Aug.) nisi verum Patris
 Tract. 29. Ipse ergo Christus doctrina Patris, si verum Patris
 in Ioan. sed quia verbum non potest esse nullius, sed alicuius,
 Tom. 6. & suam doctrinam dixit: semetipsum, & non suam,
 quia Patris est verbum. Quid enim tam tuum est quæ
 in? Est quid non tuum quam tuus alicuius est, quod
 est? Profundam hic veneror interpretationem, &
 secundum illam divinam suam illis personam
 voluit Christum indicare, & hoc quod ipsis in hoc
 sermone respondit, quando dicentibus illis:
 Ioan. 7. 28. Hunc nescimus unde sit: illis ait: A me ipso non ve-
 nis, sed est verus qui misit me, quem vos nescitis: ego
 scio eum, quia ab ipso sum. & ipse me misit. Hic sen-
 sus est mirabilis, & illo præmissio divine Iudæo-
 rum referat malitiam, dum quærent. Quomo-
 do hic litteras fecit, cum non didicerit? De quibus
 postmodum.

Explicatur ex forma serui.
 IV. Secunda explicatio est, quod Christus de se
 loquitur in forma serui q. d. meam doctrinam
 quæ habeo, & doceo, non de mea recepi humani-
 tate quæ vos videtis, nec eiusdem acquirui vitibus
 ac diligentia, sed à divina habeo natura, quam à
 Patre accepi, quam vos nec agnoscere vultis, ne-
 que confiteri. Præsupposito hoc sensu loquitur
 Pfs. 55. Christus cum Davide: In Deo laudabo sermones
 meos: Quæramus hic D. Aug. interpretatione. Si
 D. Av. in Deo, quare meos? Et in Deo, & meos. In Deo: quia
 Tom. 8. ab eo ipso: meos quia accepi. Ipse voluit meos esse,
 qui dedit, amando eum cuius sunt: quia ex illo mihi
 sunt, mei facti sunt: unde enim panem nostrum quoti-
 dianum da nobis hodie: quomodo nostrum quomodo das?
 Ab illo petendo non eris vacuus, tui confitendo non
 eris ingratus: si enim non dicas tuum, non acceperis,
 rursum si dicas tuum, ita quasi à te se, cum dicit
 tuum, amittit quod acceperat: quia ingratus es illi,
 à quo acceperas. In Deo ergo laudabo sermones
 meos: quia ibi ipse est fons sermonum verorum: meos
 quia sciens accessi, & libi. O bonum prædicatorem,
 qui non prædicat nisi sermones Dei, primo quia
 illos suos fecit applicando illos sibi, illos imitar
 apicula, digerendo, quæ rorem colligit, cumque
 celesti virtute digerit, primo illos proprios
 facit ostendens illos in semetipso complectens
 penitus.

Hunc intellectum data opera prosequitur D. Lib. 2. de
 Aug. & D. Amb. q. d. Dominus inquit D. Ambr. T. in ca. 2
 Mea doctrina non est mea, id est, non est secundum ad sine m
 carnem meam: quia quæ divina sunt, non sunt car-
 nis eloquia. Deinde claritè illa explicat per alia D. Amb.
 Lib. 5. de verba Dominus, quæ dixit duobus illis fratri-
 bus, manum dexteram sinistramque postulanti. sic e 3.
 Tom. 2. but, Calicem vicium biberit, sedere autem ad dex-
 teram meam vel sinistram non est meum dare vo-
 Mat. 23. bis. Pondera cum D. Amb. de alicui, quem dixit
 suū esse: Calicem meum: poro primum conce-
 dere sessionis in cælo, suū non esse, Non est meū:
 quia de se loquebatur in forma hominis, cui
 proprium est bibere calicem tribulationis, pec-
 nas perpeti, & à quo alicuius sit primas in cælo
 cathedras impetiri: Loquebatur secundum for-
 mam serui secundum quam, vocat calicem meum: L. 5. de s.
 quia cum bibere ei conveniebat secundum formam
 serui, ut calicem dicit meum, id est passionem car-
 nis meæ, sed non meum, id est eiusdem carnis dare
 vobis sedes: quia non erat eius, secundum quod hu-
 manam conditionem habebat sedis supernæ confor-
 tia dare. Declarat eodem modo D. August. alias
 duas sententias à Christo prolatas, quæ sibi
 mutuo videntur repugnare. Pater non iudicat
 quemquam, sed omne iudicium dedit filio: Et a-
 liam. Si quis audierit verba mea, & non custodie-
 rit ego non iudico eum. Circa quæ per amplè dis-
 putat D. Aug.

Itaque iuxta hanc interpretationem vult Chri-
 stus dicere: Mea doctrina non est mea, secundum
 hominem, etenim humana non est, nec ab homi-
 ne accepta, sed ex divinitate mea dimanavit,
 quæ ex Patre meo procedit, quem in me ipso
 possideo: Intus in me habeo magistrum, qui mi-
 hi sapientiam infudit, & est pectus meum scho-
 la quædam, in qua ipse me docet, ut necesse mi-
 hi non sit foras egredi, & alium adire præcep-
 torem. Hoc non parum congruit illi, quod Da-
 vid ait, & D. Aug. dictum intelligit de persona
 Christi. Oratio mea in sinu meo convertetur. Vi-
 dentur D. Augustino verba obscuriora, & ait:
 In hoc plane versu, magnus sinus est, præsertim Domi-
 nus, ut penetrabilis nobis sit. Optimo iure, den-
 set ille, hoc dicere potuit Christus: ut eum ali-
 quid, à Deo consequeretur, nõ opus erat ei extra
 se querere: quia in seipso Patrem suum habebat,
 unde nihil ei aliud agendum incumbere, quam
 orationem suam in sinum suum convertere, in sinu suo
 quo Pater æternus residebat: In sinu meo oratio
 mea convertetur: hoc intelligo dictum: quia in
 sinu suo habebat Patrem: Deus enim erat in Chri-
 sto, quodammodo recipere sibi. In se habebat, quem
 deprecatur.

deprecaretur, non erat ab illo longe, quia ipse dixerat: Ego in Patre, & Pater in me est: Eodem modo declarant ea sem verba D. Hier. & Rufin. quos sequitur D. Remigius, voluit ergo dicere. Non est quod extra me queras magistrum, qui me docuerat, intra me habeo me docentem, proinde mea est doctrina, cum illam habeam, & non est mea, quia ex mea mihi non nascitur humanitate, quam patre oculis videtis, sed ex Patre meo, qui mihi dedit divinitatem, & ipse est qui me misit in mundum.

¶ 33 Eleganter valde hanc Theologiam exposuit divina sponsa, divini sponsi describens qualitates. *Qualis est dilectus meus? Dilectus meus candidus & rubicundus, electus ex millibus. Caput eius aurum optimum, coma eius sicut elata palmarum, nigra quasi corvus.* Ut fundamentum ponit omnibus quae sponsus habet quod candidus sit & rubicundus: sunt haec qualitates, quae aptissime declarant, qualis est Christus, nimirum Deus & homo.

VI. Albedo color est caeteris omnibus palmarum coloribus eripiens, eo quod ex luce multum participet, in tantum ut in S. litteris ad declarandum aliquid esse fulgens ac splendidum, dicatur esse album. Ita quod vult Evangelista scribit quod in resurrectione. Domini apparuit Angelus: *In vestibus candidis, dicit a ter i in veste resurgenti.* Et de gloriosa transfiguratione Domini dicit D. Mattheus de vestimentis Christi: *Vestimenta eius facta sunt lucida.* Luc. 24. 4. sicut dicit D. Luc. dicitur: *Vestitus eius albus & resplendens.* Et sic intelligi potest de Angelis post ascensionem Domini apparentibus: *Albi ut duo.* Act. 1. 10.

VII. Albedo color primus est. Hic etenim ista definitione declarat albedinis: *Color discrepans visum, & ipsa te docet experientia, quando fixa oculorum acie inueniuntur candidiorem.* Color rubicundus magnum signat calorem, & subiectum igneum: unde vocant aliter rubedinem *suspensum colorem*, quod malignitatis instantia, mutabilitatis, inflammationis, mobilitatis esse dicitur indicium. Hinc est, quod calor albus eleganter veram exprimat divinitatem, cui proprium sit lucem esse purissimam, Deus lucet, & tenebrae in eo non sunt. Luc. 1. 7. *Lucem inhabitat inaccessibilem.* Proinde ad denotandum naturalem veramque divinam sapientiae divinitatem, quae est ipse filius Dei Spiritus S. nomen illi candoris imponit. *Candor est lucis aeterna.* Eodem modo color rubicundus

Rubedo

nostram designat humanitatem, quae sanguine nutritur & propriis exardescit concupiscentiis, adeo mutabilis, & inconstans, ut nimirum in eodem statu permaneat. En tibi Christi mysterium albi & rubicundi. Albedo in sua puritate tenebras abducit, rubedo, si pura sit, effendit, porro vna alteri permixta colorem reddidit perfectissimum, dum enim rubedo nimium albedinis luce attemperat, ut fixis oculis eam liceat intueri, & albedo rubedinis temperat ignem, ex utroque colore resultat alius venustissimus, suavissimus, oculisque gratissimus, qui cor mirum in modum exhilarat.

Christus albus quia Deus est rubicundus, quia homo, tam mirabili utriusque commixtione formosus, ut lucem divinitatis infinitam moderetur humanitas, quatenus eam possumus intueri, & humanitatem perficit divinitas, ita ut cum ipsa tot ex se deficiat mala subiaceat, quandoquidem igne flagret ardentissimo concupiscentiae, cum sit adeo mutabilis, volatilis, vana, ino culus vanitatum, teste David, in Christo propter unionem cum divinitate reddatur perfectissima, purissima & omnigenis gratijs, donisque formosissima, sic ut nec alienius defectus sit in ea reperire vestigium: ita ne divinitas sit humana, quae habitat in nobis, & humanitas divina, quae caelestes spiritus transcendit universos. Dixit commixtio, non quod ea hoc in mysterio propria reperitur, sic ut amarae naturae confundantur, & quaedam resuliter tertia, a duabus illis distincta: non enim talem inueniri probat egregie Theologorum dux D. Thom. & egregie contra haereticos docet D. Damascen. in hac verba. *Ex duabus perfectis naturis divina & humana dicitur unioem factam esse non secundum mixtionem, ut a Deo repulsi, inquit Dioscorus Eutyches, & Seneca, rursus & eorum scelerata conors. Non commixtionem, sed quod sit quando duo commiscuntur, eleganter declarat hoc mysterium: & ea de causa nonnulli SS. his terminis videntur mixtionis, hoc exponentes mysterium, ut D. Pet. Chrysol. Quia humanitati permixta deitas dicitur associata pietatis miscuit hominem & Deum. Et nisi me falsio prod. lar memoria, ipsidem videntur D. Irenaeus & D. Augustin.*

Est igitur, inquit illa, *Dilectus meus candidus & rubicundus, q. d. Verbum caro.* Deus & homo verus, unione tam inestabili, ut ex ea nascatur, quod sit electus ex millibus, q. d. Est reliquus omnibus multo gratior, multoque formosior. Christi declarat inter omnes praedestinos praerogativam;

Rom 2.13

Coloss 1. 15. 18.

XI. Diuinitas in Christo caput aurum optimum.

(a) De regnie y quatio quilibet.

XII. Capilli sunt dona gratiarum.

Ioan. 1. 14.

XIII. Elata palmarum sapientia prefe- runt.

tiuum: profundum sane mysterium, quod Apo-
 stolus inuicauit: nunc illum appellans: *Primo*
genitum in multis sicut in modo. Vnde genitum
omnis creatura: alias, ut in omnibus ipse primum
tenens. Quod D. Thom. sapientia puteus inex-
 haustus sapienter exponit. Dixit autem hoc in
 communi de celesti suo sponso, quo totum hoc
 bonum in illo comprehendit, quod celo solo-
 que continetur. Transgreditur, ut eius in parti-
 culari pro ponit perfectiones singula eius mem-
 bra describens notansque perfectiones. Quia
 vero in homine caput emittit principale, vice
 fundamentum, & in quo resident eminenter
 omnes sensus, ut pater ex D. Thom. ob quam
 rationem philosophi dixerunt, caput in homine
 esse, id quod radix in arbore, à capite eius lau-
 des exorditur: *Caput eius aurum optimum, q. d.*
aurum purificatum, primum obrizum, purissi-
imum (a) pretiosissimum: Caput Christi Deus est.
 q. d. Totus boni fundamentum vitæ, essentia, &
 actio in Christo diuinitas est. Et asserit au-
 rum esse optimum & purissimum, ut significet
 diuinitatem non esse permixtam, fictam, adul-
 teratam, furto raptam qualis erat omnis illa
 Deorum diuinitas, quos mendax introduxit
 gentilitas. Hic considera quid tibi sit consti-
 tuendum ut fundamentum & radix eorum, quæ
 in Christo meditaris.

Caput hoc non caluum est, non corosolum,
 non desertum, hoc etenim maxime dedecret,
 sed ex eo capilli nascuntur innumeri: *Coma eius*
sicut elata palmarum. Dona gratias, & perfecti-
 ones refert de diuinitate germinantes, & in illa
 sanctissima humanitate sicut capilli de capite,
 prodeuntes. Hoc autem D. Iohannes declarat,
 qui postquam dixerat: *Verbum caro factum est,*
 subiungit *Vidimus eum plenum gratia, & verita-*
te. De cuius plenitudine nos omnes accepimus.

Singulariter autem hac metaphora declarate
 voluit cælestis illa sponsa sapientiam, doctri-
 namque & Saluatoris, quæ per capillos optimè
 designatur, qui de capite pullulant: ex illo nam-
 que procedit discursus, doctrina, consilia, &
 quicquid ad sapientiam pertinet. Dno de capil-
 lis illis commemorat. Primum: *Coma eius sicut*
elata palmarum. Aliqui per *Elatas*, ramos intel-
 ligunt palmarum quæ dicuntur, *Elata quasi e-*
leuata, symbolum victoriæ. Capiant alij ramos
 dactylozum, qui in vertice nascuntur palmarum,
 sicut ex eius capite, qui sunt velut ariste, in
 quibus dactyli dulces reconduntur sicut in co-
 operculo. Secundum, quod sunt capilli nigri, ut
 corni quod in vulgari nostro idiomate suppo-

rimus pro omnium nigerrimo: *Nigra quasi cor-*
uus. Per hoc doctrina Christi prædicat excel-
 lentiam est enim altissima, quia de vertice capi-
 tis sui, de Diuinitate nascitur, & primo, est velut profundum
 palma victoriæ signum: illa namque totum sibi tatem
 mundum, totum subiugabit profermetque in-
 doctum: illa quoque dactylos proferet celestium
 Sacramentorum, mysteriorumque dul-
 cissimos. Secundo: nigra est & obscura ob
 nuntiam profunditatem, in tantum, ut stupe-
 faciat & mundi sapientissimus videatur obscuris-
 sima.

Hinc illa admiratio in illam audientibus, ut
 Nicodemus eam de baptismo percipiens quasi
 raptus interroget: *Quomodo possunt hæc fieri.* Si-
 militer magistri doctores, & nonnulli eorum,
 qui celestis huius Doctoris classes frequenta-
 rant illam audientes, quam de venerabili Sa-
 cramento proponebat, obscuram adeo arbitrati
 sunt, ut conuicti dicerent: *Durus est hic sermo, & Ioan. 6. 16*
quis potest eum audire? quomodo possit hic nobis
carnem suam dare ad manducandum? Prædicante
 illo profundam mortis suæ sapientiam: *Oportet*
exaltari filium hominis: tunc tenebris involuntur,
 ut se illi cuncti pertinaciter opponant: *Nos Ioan. 12. 33*
audimus ex lege, quia Christus manet in aeternum.
Et quomodo tu dicis: Oportet exaltari filium
hominis. Et quis est iste filius hominis? Quid plu-
ra? Sacris ipsis Apostolis adeo obscura visa
 est, ut audientes quæ Christus dicebat, dicerent:
Nescimus quid loquatur. En tibi quam atomi
 stupent hodie doctrinam hanc audientes, quam
 percussi, quam admirantur: undi se mutuo interro-
 gant: *Quomodo hic litteras seu etc.* Hæc est illa
 doctrinæ eius sublimis altitudo.

Si tu cum illis percontaberis, *Vnde hic litteras 35*
scit cum non didicerit? Ipse respondet: Mea doctri-
na non est mea. Huius principium ne extra me
 foris quaesieris, nec terrenos magistros, homi-
 numque classes: Mea doctrina non de me velut
 primo principio procedit, sed nascitur & dima-
 nat de mea diuinitate sicut de capite capilli: &
 hanc non habeo ego à me ipso, sed à Patre
 meo, qui misit me. Eodem modo exponere pos-
 sumus verba, quæ ex iudicio S. Ambrosii & D.
 August. de Christo proferuntur: *Fons horarum, Lib. 1. de*
puteus aquarum viventium, qui fluunt in partem de virgin ad
Libano. Aquæ sapientiam deuotant, & sapientiam *Marcellæ*
 Christi cognominat puteum aquarum viuente-
 tium, inquit D. Augustin quia nonnumquam pa-
 tens est ac facilis, sicut aquæ fontium, nonnum-
 quam altæ, velut aquæ puteorum. Illas aquas *tra Cresce*
 Christus ex se animam habet sed regurgitant, *Cap. 4. 19*
 &

XV. & rapidè dimanant cum impetu, hoc enim est, (Flamm) de monte Libano, quo caelestis Pater designatur, ex quo filij Christi doctrina profuit, eius diuinitas, & quidquid habet, cursu naturali ac impetuoso, de quibus miranda nobis se offerunt dicenda mysteria quæ citatis ex D. lo-

Tract. 15. ane verbis: *Vidimus cum plenam, gratia & ver-*

in Ioan. *satis, quasi unigeniti à Patre &c. significantur.*

Ultimam manum huic discursui imponamus, altero subtili satis D. Ambrosij cõuenienter expendit quod ait D. Ioannes de veste Christi,

XVI. *Erat inconsutiles desuper contexta per totum:* Ad quid tam exacta vestis descriptio? Multum quidem per omnem modum. Vestis, vt constat ex D. Ambrosio, symbolum est sapientia: ea namque est quæ vestit, adornat, pulchramque reddit animam. Nostra sapientia (inquit) vestis est consuata, partibus ad partes annexis: etenim primò docet Iudi magister puerum litteras, deinde ex litteris formare syllabas, ex syllabis verba componere: Post hæc aliam atroxie partem Grammaticam, eni confestim assuit Dialecticam & alias scientias, na vt scientia nostra vestis sit consuata per totum, dum paulatim, successuque temporis simbra simbrae copulatur: *Nostri sapientia, hoc est*

D. Ambrosio. *humana consuitur assuitur enim libros datus ad studia Grammaticæ, tradimus philosophiæ, erudimus eos, vt sapientia in eis, qua non erat, acquiratur.* Porro sapientia Christi per simbras industriam magistrorum consuata non dicitur, sed *Inconsutiles est desuper contexta per totum:* continet enim in se connexas & vnitas omnes scientias, & hoc illi inde contingit, quòd principium suum habet de superis: *Desuper contexta, Patrem suum scilicet æternum qui simul totam illi communicauit sapientiam eum illa vestiens atque adornans: Domini autem sapientia non assuita est, non quaesita, non enim didicit à magistro, sicut ipsi Iudas dicunt: quomodo hæc litteras nostit, cum non didicerit?* Et ipse dicat: *mea doctrina non est mea, hæc est, de hoc mundo, sed eius qui misit me. Hoc est, quod ait, de superiori contextum, quo vestitum, vel quibus ornata vestimentis Ecclesia Catholica semper ornata est, sicut propheta ait: Assuit regina à dextris tuis in vestitu deaurato. Hæc est illa vestis qua mater Ecclesia decoratur, doctrina Christi non prolapsu temporis ex assumentis vel tetræ præceptoribus efformata, sed desuper à Patre æterno communicata cõditis & inspi-*

rata.

ser. 3. ad finem. T. 5.

ser. 3. ad finem. T. 5.

ser. 3. ad finem. T. 5.

ser. 3. ad finem. T. 5.

ser. 3. ad finem. T. 5.

ser. 3. ad finem. T. 5.

ser. 3. ad finem. T. 5.

ser. 3. ad finem. T. 5.

ser. 3. ad finem. T. 5.

ser. 3. ad finem. T. 5.

ser. 3. ad finem. T. 5.

ser. 3. ad finem. T. 5.

ser. 3. ad finem. T. 5.

ser. 3. ad finem. T. 5.

ser. 3. ad finem. T. 5.

ser. 3. ad finem. T. 5.

ser. 3. ad finem. T. 5.

ser. 3. ad finem. T. 5.

ser. 3. ad finem. T. 5.

ser. 3. ad finem. T. 5.

ser. 3. ad finem. T. 5.

9. 13. *Ostendit se Christus Messiam à Patre caelesti promissum, cum verba sunt, sicut eius legati.*

signes sunt hæc Sanctorum explanationes, 36

& omnes in vna, & magis aperta comprehenduntur, sed quæ superna contineat mysteria, & ea est quòd in illis verbis: *Mea doctrina non est mea loquatur Christus ostendens se legatum à caelesti suo Patre missum, in quo propheta illa celebris, omnibusque illis notissima sit impleta, quæ Deus ore vatis Malachia: præ-nuntiatur, quam superius corripimus explanare: Statim veniet ad templum &c. dominator &c. Et Malac. 3. 2*

Angelus testamenti quem vos vultis. Angelus idem est, quòd nuntius, seu legatus, vt discimus ex D. Greg. & vt talem se hodie offert in Euangelio, sermones suos prosecutus, in illis eodocis, Christus quòd inconcussa fidei legatus non suam sed legatus Domini quærat mittentis, exaltationem. Quando Rex legatum mittit gratioribus deputatum tre missi negotijs, quæ dicenda sunt illi iniungit legatio. nem faciendam ipse componit, & nuntia præ-nuntiat explicanda; in hoc autem integerrimam suam legatus probat fidelitatem, vt nihil de suo superaddat, sed legationem seu commissionem exponat puram ac simplicem, qualem illi Rex suus præordinauit. Et dum exponens commissum admittit ille qui hoc recipit, inquit: Illud meum commissum non est meum, sed Domini Regis me mittentis. Suum est & suum vocat quia ipse est qui illud intimit, ac denuntiat: & suum non est quia ex eius non prodit cerebro compositum: sed regis est eum mittentis inuentio.

Hoc voluit Dominus hodie significare quòd ipse per prophetas Hieremiam & Abdiam (in Hier. 49. terprete D. Hieronymo) solum se dixit legatum à Patre caelesti missum, & quòd talis ipse veniat: v. 1. *Legatus ad gentes missus sum; cui vt tali æternus Pater signauit, & specialiter ac minutim indicauit, quidquid dicendum fore conueniebat, quocirca nec verbum promittit aliud, nec quidquam docuit diuersum, nec opus patrauit ali-quod siue paruum siue magnum, nec pedem mouit, aut manum, nisi iuxta Patris sui beneplacitum atque instructionem, & ea quæ ille sibi mandasset ac ordinasset & hoc pluribus ipse suis in concionibus palam professus est: Qui me misit, Ioan. 8. verax est. Et ego qua audivi ab eo, hæc loquor in mundo, & sicut docuit me Pater, hæc loquor. Et vltimam*